

Тема 1: Принципи організації бухгалтерського обліку на підприємстві

План лекції 1

1. Поняття і завдання організації бухгалтерського обліку на підприємстві.
2. Принципи організації бухгалтерського обліку.
3. Етапи та елементи організації обліку на підприємстві.
4. План організації обліку на підприємстві та його складові частини.

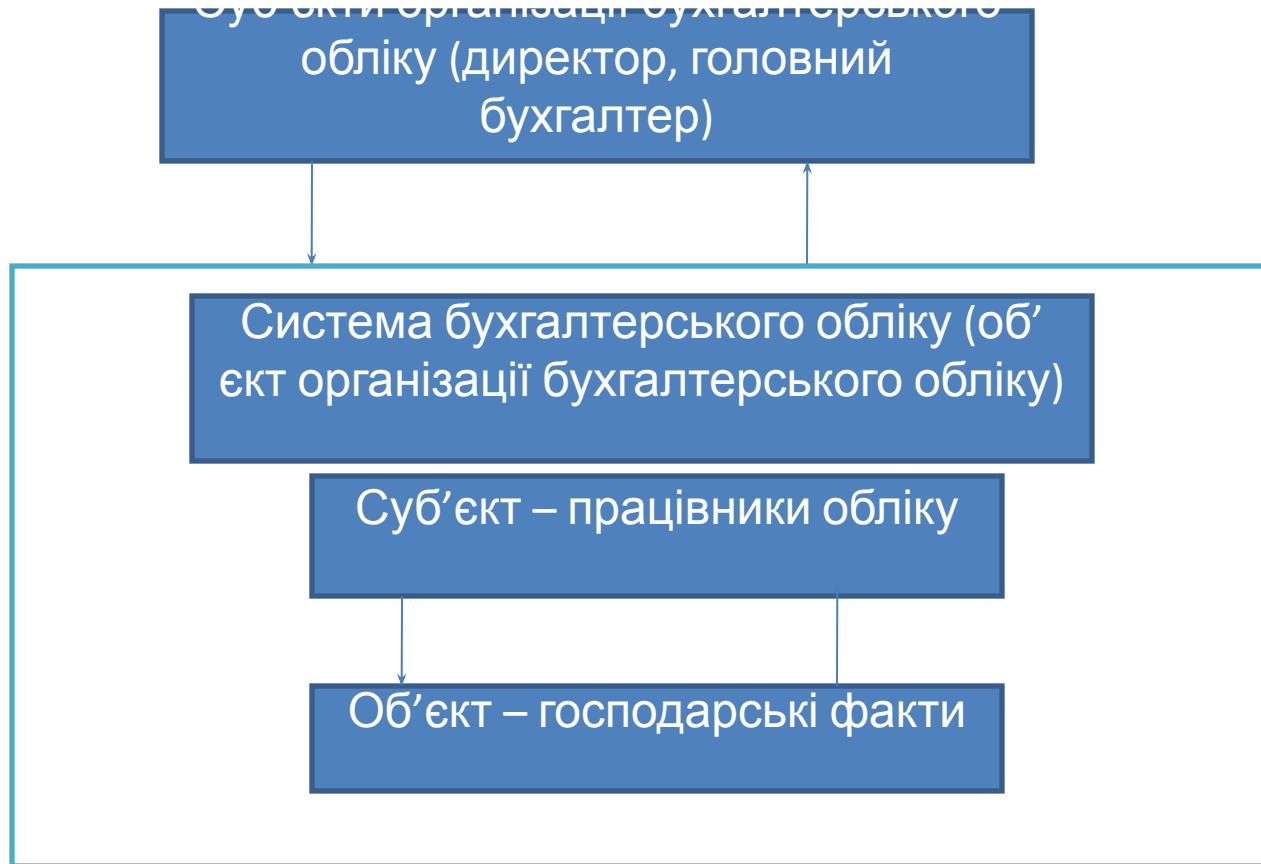
Підходи до визначення сутності поняття “Організація бухгалтерського обліку”

Автор	Сутність поняття “організація бухгалтерського обліку”
Сопко В., Завгородній О.	система методів , способів і засобів, які забезпечують підготовку інформації.
Бутинець Ф.	цілеспрямована діяльність керівників підприємства по створенню, постійному впорядкуванню та удосконаленню системи бухгалтерського обліку з метою забезпечення інформацією внутрішніх та зовнішніх користувачів
Хотинський Ю.	інформаційне, матеріально-технічне, кадрове та інше забезпечення облікового процесу, а також управління ним.
Канашев А.	співвідношення елементів облікового процесу в їх статичному та динамічному стані, яке забезпечує найбільш активний вплив обліку на процеси виконання плану, а також збереження виробничих ресурсів і дотримання режиму економії
Кутер М.	комплекс заходів по впорядкуванню облікової роботи, що проводиться керівництвом підприємства і сприяє підвищенню ефективності роботи бухгалтерів і направлених на здійснення контролю за діяльністю персоналу

Завдання організації бухгалтерського обліку:

- своєчасне, повне, достовірне, безперервне відображення всіх фактів господарської діяльності, які були здійснені на підприємстві;
- обробка даних за допомогою відповідних процедур, прийомів та способів у відповідності до вихідної інформації;
- складання на основі отриманого масиву обробленої інформації зафіксованої у первинних документах і реєстрах балансу і фінансової звітності та подачі їх зацікавленим користувачам;
- розробка концепції облікової політики підприємства;
- межі застосування фінансового та управлінського обліку.

Суб'єкт і об'єкт організації бухгалтерського обліку

Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, реєстрів і звітності протягом встановленого терміну, але не менше трьох років, несе власник (власники) або уповноважений орган (посадова особа), який здійснює керівництво підприємством відповідно до законодавства та установчих документів.

Принципи організації обліку

```
graph TD; A[Принципи організації обліку] --> B[Англо-американська школа]; A --> C[Французька школа]; B --> D["1 Розподіл праці<br/>2 Локалізація інформації<br/>3 Конкуренція в контролі<br/>4 Дієвість бухгалтерії<br/>5 Методологічна незалежність<br/>6 Психологічний клімат"]; C --> E["1 Механізація обліку<br/>2 Економія часу<br/>3 Економія праці<br/>4 Скорочення термінів<br/>5 Безпечність<br/>6 Чіткість"];
```

Англо-американська школа

- 1 Розподіл праці
- 2 Локалізація інформації
- 3 Конкуренція в контролі
- 4 Дієвість бухгалтерії
- 5 Методологічна незалежність
- 6 Психологічний клімат

Французька школа

- 1 Механізація обліку
- 2 Економія часу
- 3 Економія праці
- 4 Скорочення термінів
- 5 Безпечність
- 6 Чіткість

Принципи організації

```
graph TD; A[Принципи організації] --> B[Принципи організації управлінських робіт]; A --> C[Принципи організації бухгалтерського обліку]; A --> D[Принципи організації як способу упорядкування]; B --> B1["-єдиноначальність;"]; B --> B2["-колегіальність;"]; B --> B3["-індивідуальна відповідальність"]; C --> C1["-цілісності;"]; C --> C2["-усебічності;"]; C --> C3["-субординації;"]; C --> C4["-динамічності;"]; C --> C5["-випереджувального відображення;"]; C --> C6["-системотвірних відносин"]; D --> D1["-адаптивність;"]; D --> D2["-ритмічність;"]; D --> D3["-безпосередність;"]; D --> D4["-прямолінійність;"]; D --> D5["-пропорційність."];
```

Принципи організації управлінських робіт

- єдиноначальність;
- колегіальність;
- індивідуальна відповідальність

Принципи організації бухгалтерського обліку

- цілісності;
- усебічності;
- субординації;
- динамічності;
- випереджувального відображення;
- системотвірних відносин

Принципи організації як способу упорядкування

- адаптивність;
- ритмічність;
- безпосередність;
- прямолінійність;
- пропорційність.

Основні етапи організації бухгалтерського обліку :

- етап вибору конкретного застосування елементів методу бухгалтерського обліку (методичний);
- етап вибору оптимальної форми обліку (технічний) ;
- організація роботи облікового апарату (організаційний).

Організація управління бухгалтерією

Включає:

- встановлення найбільш економної і зручної загальної системи обліку;
- визначення оптимальної структури облікового апарату;
- встановлення норм праці та часу, необхідного для виконання робіт і визначення оптимальної чисельності бухгалтерів;
- набір кадрів та їх навчання;
- організація робочих місць бухгалтерів, безпеки та захисту облікової інформації;
- раціональне розміщення облікового апарату;
- встановлення належних інформаційних зв'язків між окремими частинами бухгалтерії та оперативними підрозділами, а також із зовнішнім середовищем;
- організація матеріального, інформаційного і технічного забезпечення облікових працівників, організація архіву документів;
- мотивація та стимули працівникам бухгалтерії.

Елементи організації бухгалтерського обліку

положення про бухгалтерську службу

положення про головного бухгалтера

схеми документообігу

посадові інструкції виконавців

організаційне, правове, методологічне забезпечення бухгалтерської служби

технічне забезпечення обліку

наукова організація праці

інші види робіт з організації обліку

План організації бухгалтерського обліку містить:

- план звітності
- план документації і документообороту,
- план рахунків та їх кореспонденцію
- план інвентаризації;
- план технічного оформлення облікової інформації.